

Motion till riksdagen 2011/12:T391

av **Roza Güclü Hedin och Kurt Kvarnström (S)**

Färdtjänstlagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att överväga någon form av mer enhetliga och gemensamma regler för färdtjänsten.

Motivering

Färdtjänsten har utvecklats till en resandeform där brukarna många gånger inte kan passa tider, sköta sina åtaganden i arbetslivet eller som föräldrar, eller i övrigt resa på likvärdiga villkor med övriga medborgare. Kommunernas olika tillämpning av lagen innebär att det uppstått otaliga variationer i hur färdtjänsten kan användas på olika håll i Sverige. Lagen 1997:736 om färdtjänst saknar en portalparagraf där målet för färdtjänsten beskrivs. Denna brist får till följd att det blir oklart vilket syfte samhället har med färdtjänsten och vilka kvalitetskrav man som brukare kan ställa. Med ekonomiska sparargument har färdtjänstens innehåll successivt urholkats, vilket drabbat brukarna hårt, och denna försämring var knappast avsikten när lagen stiftades. Rättstillämpningen visar att lagtexten behöver förtydligas vad gäller mål och kvalitet, möjlighet att använda färdtjänsten utanför hemkommunen samt vad gäller ledsagare vid färdtjänstresa.

Idag lyder färdtjänstlagen 1 §: ”Denna lag gäller särskilt anordnade transporter för personer med funktionshinder (färdtjänst).” Här föreslås texten kompletteras med: ”Färdtjänsten har som mål att ge personer med funktionsnedsättning möjlighet att resa och röra sig självständigt och oberoende i samhället på motsvarande villkor som andra medborgare.” Ett sådant tillägg är viktigt för att bedöma skäligheten i de föreskrifter och villkor som tillståndet får förenas med.

I färdtjänstlagen 3 § står bland annat: ”En kommun får för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner.” Proble-

Fel! Okänt namn på

met med denna formulering är ordet ”får”. Om man är i behov av färdtjänst i sin hemkommun är man med största sannolikhet i behov av färdtjänst även när man vistas i andra kommuner. För att resa och röra sig självständigt och oberoende i hela Sverige behöver man kunna använda färdtjänsten i hela landet. Men det är ingen rättighet idag såsom lagen är utformad. Därför bör ordet ”får” bytas mot formuleringen ”ska, om behov föreligger,”. Lagtextens nya lydelse skulle då bli: ”En kommun ska, om behov föreligger, för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner.”

Färdtjänstlagen 8 § lyder: ”Om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare under resorna, skall tillståndet gälla även ledsagaren.” Med detta avsågs ursprungligen att den som behöver ledsagare före eller efter färdtjänstresan ska kunna ta med ledsagaren under färdtjänstresan utan extra kostnad. Dock har det lilla ordet ”under” i lagtexten tolkats så att det är den som behöver ledsagare under själva färdtjänstresan som ska få ta med en sådan. Naturligtvis är det inte i själva fordonet som man behöver bli ledsagad, men rättstillämpningen har tyvärr tolkat lagtexten så i vissa fall. Därför behöver ordet ”under” bytas mot begreppet ”i samband med”. Lagtextens nya lydelse skulle då bli: ”Om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare i samband med resorna, skall tillståndet gälla även ledsagaren.”

Stockholm den 3 oktober 2011

Roza Güclü Hedin (S)

Kurt Kvarnström (S)